

Marcus 6:1-6
14 februari 2021

Het grotere plaatje

Lezing: Marcus 6:1-6

¹Hij vertrok weer en ging naar zijn vaderstad, gevolgd door zijn leerlingen. ²Toen de sabbat was aangebroken, gaf hij onderricht in de synagoge, en vele toehoorders waren stomverbaasd en zeiden: 'Waar haalt hij dat allemaal vandaan? Wat is dat voor wijsheid die hem gegeven is? En dan die wonderen die zijn handen tot stand brengen!' ³Hij is toch die timmerman, de zoon van Maria en de broer van Jakobus en Joses en Judas en Simon? En wonen zijn zusters niet hier bij ons?' En ze namen aanstoot aan hem. ⁴Jezus zei tegen hen: 'Nergens wordt een profeet zo miskend als in zijn eigen stad, onder zijn verwanten en huisgenoten.' ⁵Hij kon daar geen enkel wonder doen, behalve dat hij een paar zieken de handen oplegde en hen genas. ⁶Hij stond verbaasd over hun ongeloof.

Preek

Gemeente

Lieve mensen, stel: iemand vindt een geneesmiddel tegen Covid-19. Dus niet een vaccin, maar een geneesmiddel. Voor als je het krijgt. Dat je een pilletje of een drankje neemt. En dat je dan heel snel weer klachtenvrij bent. Zo iemand zou in iedere talkshow uitgenodigd worden. Interviews in kranten en in alle media. En jij zou er natuurlijk ook heel blij mee zijn!

Camera

Maar stel nou dat diegene je buurjongen is. Die je al jaren kent. Tenminste, je indruk was dat hij vooral zat te gamen en te blowen. En je dacht wel dat hij intelligent was, maar hebt toch niet het idee dat hij iets met geneeskunde heeft. Hij haalde zijn VWO met de meest minimale inspanning en dito cijfers, zo vertelde zijn moeder je.

Gemeente

Je reageert argwanend, en terecht, vind je. Je kan je niet voorstellen dat die verlate puber echt een geneesmiddel tegen Corona heeft gevonden. Dat past niet in jouw beleving. Je zou eerst meer navraag moeten doen voor je echt overtuigd raakt.

Camera

Als de zoon van de dorps-timmerman voorgaat in de synagoge van Nazaret, dan zijn ze in eerste instantie enthousiast. Zijn roem was hem vooruit gesnel. Ze hadden gehoord over zijn wijsheid en zijn wonderen. Ze zijn stomverbaasd als ze het ook inderdaad horen. Hij praat echt als iemand die er verstand van heeft, van Gods nieuwe wereld.

Toch ontstaan er problemen. Ik noem er 4.

Gemeente

Stomverbaasd dus. Maar dan gebeurt er iets opmerkelijks. Ze houden namelijk afstand van Jezus. Ze gaan in gesprek, maar niet *met* hem, maar *over* hem. Onderling hebben ze het over hem, alsof hij er zelf niet is. Dat is het eerste probleem. Je kan het namelijk ook gewoon aan hem vragen. Ook nu. Als je een kerk bent waar veel gediscussieerd wordt, maar weinig gebeden. Dat er heel veel woorden over Jezus gesproken worden, maar zeer weinig tot hem. Dan kunnen meningen zich loszingen van

zijn aanwezigheid en zijn persoon. En dan kan het van verbazing overslaan in aanstoot. Zoals hier in Nazaret ook gebeurt. Omdat je niet de juiste houding hebt bij het spreken. Namelijk samen geknield voor je Heer. Het is een gevaar dat iedere gemeente bedreigt.

Camera

Maar Nazaret is niet zomaar iedere gemeente. En dan zie je een tweede probleem. Hij is daar opgegroeid en krijgt niet de kans daar weer uit te komen. Ze hebben hun beeld al gevormd. Ze zijn van jongs af aan met hem opgegroeid. Ze denken hem wel te kennen. Terwijl Jezus niet in één blik te vangen is. Dit is misschien nog een groter gevaar dat de kerk van vandaag bedreigt dan niet bidden. Al is dat nauwelijks mogelijk. Je zult je beeld van Jezus altijd flexibel moeten houden. Hij past nooit in jouw beleving. Het beeld dat je hebt als je van jongs af aan met hem bent opgegroeid. Bijt je daar niet in vast. Je kunt te vast zitten. Kierkegaard zei eens: *ik ben geen christen, ik hoop er een te worden*. Dat is denk ik de houding. Telkens opnieuw zoeken naar Jezus.

Gemeente

Het is altijd moeilijk voor ons als zich nieuwe inzichten voordoen. Als er veranderingen zijn in spreken over Jezus. Maar ook in de manier van hem dienen. Door de tijd heen kan de Geest echter doorwerken. Dat er nieuwe vormen, nieuwe liturgie en ook nieuwe theologie nodig is. Dat je anders leert kijken naar Jezus. Niet in het minst doordat er andere christenen in je omgeving zijn. Die een ander beeld van hem hebben. Uit diezelfde Bijbel. Dus je moet je beeld van Jezus altijd weer laten bevragen en bijstellen. Alleen dan komt hij voor ons allemaal steeds scherper in beeld. Paulus schrijft daar later ook over:

Slide: Efeziërs 3:
¹⁴Ik kniel en bid tot God, de Vader. ¹⁵God heerst over alle engelen in de hemel en over alle volken op aarde. ¹⁶Gods macht is groot. Daarom bid ik dat God jullie diep van binnen kracht wil geven door zijn Geest. ¹⁷Ik bid dat hij jullie geloof zo groot maakt dat Christus altijd in jullie aanwezig is. En ik bid dat God door de liefde van Christus de kerk sterk wil maken en wil laten groeien. ¹⁸Ik bid dat hij jullie en alle andere christenen wil leren hoe groot en diep die liefde is. ¹⁹Dan zullen jullie begrijpen dat die liefde groter is dan een mens zich kan voorstellen. Ja, ik bid dat God zelf volledig in jullie aanwezig wil zijn. (BGT)

Camera

Alleen biddend en alleen samen kom je er achter wie Jezus is en hoe groot zijn liefde. Gevouwen handen, een open blik. En dan het derde probleem: Jezus antwoordt met een spreekwoord, maar past dat aan! Het gebruikelijke gezegde is: *een profeet is in zijn vaderstad niet geëerd*. Onze Heer maakt daar een cirkel van die steeds nauwer wordt. Zijn eigen stad, zijn verwanten, zijn huisgenoten. Zelfs zijn gezinsleden nemen aanstoot aan hem. We zagen dat ook al bij de preek over de stickers, een paar weken geleden. Hier nogmaals. Het roept ons op om, zeker als je denkt dicht bij Jezus te staan, nog meer met een nieuwe blik naar hem te kijken. Overwegen als anderen een ander beeld hebben en niet meteen in discussie gaan.

Gemeente

In de kring waarmee ik deze preek voorbereidde vonden enkelen dit een troostvol beeld. Ze voelden zich ook wel eens niet begrepen door hun omgeving. En dan doet het heel veel pijn als dat zelfs je naaste familieleden zijn. Dat je je niet veilig voelde zoals je bent, thuis. Niet jezelf kwetsbaar durfde opstellen. Bijvoorbeeld doordat ouders de handen vol hadden aan zichzelf of hun relatie. Of omdat

ze vaak het oordeel over anderen al klaar hadden, terwijl jij ook zo in elkaar zit. Maar ook in de kring van de iets minder bekenden. Als je maar moeilijk uit kunt leggen hoe je burn-out voelt, terwijl men eigenlijk aan de buitenkant niets ziet. Je ziet de vraagtekens in hun ogen. En vermoedt oordeel in hun hart. Je voelt je stik-alleen. In die eenzaamheid staat Jezus naast je. Onbegrepen. Veroordeeld. Straks zelfs aan een kruis op Golgota. Verlaten. Hier zie je daar al iets van. Jezus identificeert zich met jou en mij.

Camera

En dan het vierde probleem: Jezus kan daar geen wonderen doen. Marcus schrijft het heel bijzonder op in vers 5: *Hij kon daar geen enkel wonder doen, behalve een paar genezingen*. Hoe kan dat? Ik lees heel veel verklaringen dat er wel geloof moet zijn, anders krijgen de krachten van Jezus geen kans. Maar ik vind dat lastig. Ik heb teveel gehoord en gezien van gebedsgenezers – niet allemaal hè, maar her en der zeker – die zeggen als je niet geneest op gebed: dat ligt aan jezelf. Je gelooft niet genoeg. Krijg je alsnog een trap na, terwijl de genezing ook al niet lukt. Hangt jouw genezing af van geloof? Je zou het uit dit stukje kunnen concluderen. Maar is het niet veel simpeler?

Gemeente

Ik las een heel eenvoudige verklaring: er kwamen gewoon niet meer mensen bij hem voor een wonder. Ze waren zo op hem afgeknapt daar in Nazaret, dat ze hun bezetenen en hun verlamden thuis hielden. Bij voorbaat geen geloof in de goede afloop. Degenen die wél kwamen met hun zieken, die paar, die werden niet afgewezen. Hij genas die enkele zieke. Volgens mij is dat een goede exegeese. Anders heeft Marcus het wel heel raar opgeschreven. Wie bij Jezus komt ontvangt heling, vergeving, aanvaarding en liefde. Zoek en je zult vinden, zegt Jezus. Wie bij hem komt in Nazaret raakt niet teleurgesteld.

Camera

4 problemen dus. Is dat alles wat er uit de tekst te halen is? Nou, het is in ieder geval een waarschuwing. Ook voor zijn leerlingen. Hiervoor was het één grote successtory. Jezus heeft macht over de natuur (4:35-41), over demonen (5:1-20) en zelfs over ziekte en dood (5:21-43). Geweldige wonderen. Vlak hierna stuurt hij ze op pad, in tweetallen de wereld in. Ze moeten er op voorbereid zijn dat ze niet altijd en overal warm ontvangen zullen worden. Niet iedereen zit op de boodschap van Gods nieuwe wereld te wachten. Dan moeten ze een deurtje verder gaan, staat er. Stof van je voeten en door. Dus het is een waarschuwing.

Gemeente

Tegelijk zie ik wel een opening. Verbazing bij Jezus. Dat is een emotie, die nog alle kanten op kan. Er zit geen oordeel in. Geen definitief afscheid. Waar eerst de inwoners van Nazaret stomverbaasd waren over de wijsheid van Jezus. En die verbazing lost zich uiteindelijk op in aanstoot. Daar is de verbazing van Jezus nog ruimtescheppend. Hij wijst zijn dorpsgenoten, zijn verwanten, zijn huisgenoten niet af. En later, daar hebben we het al eerder over gehad, komen veel van zijn familieleden alsnog tot geloof. Verbazing schept de ruimte voor bekering. Jezus kan het zich gewoon niet voorstellen dat je hem afwijst. Hij heeft woorden en daden van léven!

Camera

Laten wij daarom achter Jezus aan gaan. Niet in gesprek óver hem, maar in gesprek mét hem. Niet met een vast beeld, maar met ruimte voor de levende God. En ook samen met allerlei andere christenen, zodat ons beeld steeds completer wordt. En laten we met onze pijn, ons verdriet, onze

ziekten en zorgen bij hem aanhaken. Omdat hij de kracht heeft om jou te helen. En het leven te geven.

Amen